



Latvijas Alpīnistu savienība

Normunds Reinbergs
LAS prezidents
Rīgā, 2008. gada ____ . _____

ALPĪNISMA TEHNIKAS SACENSĪBU NOTEIKUMI

1. VISPĀRĒJIE NOTEIKUMI

1.1. Visas sacensības alpīnisma tehnikā tiek organizētas, pamatojoties uz LAS izstrādātiem un apstiprinātiem alpīnisma tehnikas sacensību noteikumiem.

1.2. Par visām izmaiņām un izņēmumiem sacensību noteikumos, sacensību dalībnieki (komandu pārstāvji) jāiepazīstina rakstiskā veidā.

1.3. Visus strīdīgus jautājumus ar komandu pārstāvjiem risina galvenais tiesnesis pārrunu ceļā, ja tas nav iespējams, tad komanda iesniedz protestu. Protestu kopīgā sēdē izskata tiesnešu kolēģija un komandas pārstāvis.

1.4. Protesti tiek pieņemti rakstiskā veidā sekretariātā 1 stundas laikā pēc rezultātu paziņošanas. Šo laiku var mainīt, ja komandu pārstāvju sanāksmē tiek pieņemts lēmums par protestu iesniegšanas termiņu maiņu.

1.5. Lēmumu par komandas diskvalificēšanu vai noņemšanu no sacensību distances pieņem galvenais tiesnesis. Šis lēmums var tikt pieņemts sekojošos gadījumos:

1.5.1. pilna drošināšanas pazaudēšana (komandas vai tiesnešu) distancē.

1.5.2. komandas dalībnieku vai pārstāvju nesportiska uzvedība vai tehniskā nesagatavotība;

1.5.3. kontrollaika pārsniegšana;

1.5.4. distances nosacījumu neizpildīšana.

1.5.5. augšējā dalībnieka noraušanās ar tiesnešu virves noslogošanu.

1.5.6. kontrolsruva pazaudēšana.

1.5.7. ķiveres novilkšana vai pazaudēšana.

1.5.8. dalībnieka iziešana aiz ierobežojuma.

1.6. Par distances maršruta sagatavošanu ir atbildīgs galvenā tiesneša vietnieks. Ja alpīnisma tehnikas sacensībās nav noteikts galvenā tiesneša vietnieks, tad šo funkciju pilda distances priekšnieks.

2. DROŠINĀŠANA UN DROŠĪBAS NODROŠINĀŠANA

2.1. Visiem sacensību dalībniekiem distancē jābūt nodrošinātai drošināšanai. Dalībnieku skaits, kas tiek nodrošināts ar tiesnešu augšējo drošināšanu, kā arī posmi, kuros netiek prasīta drošināšana, tiek atrunāti distances priekšnosacījumos.

2.2. Drošināšana, tajā skaitā sportiskā drošināšana līdz pirmajām starpāķim, ir jāorganizē no starta.

2.3. Sacensību dalībniekiem distancē jāorganizē pašdrošināšana un drošināšana tikai tiesnešu norādītajos punktos. Drošināšanu atļauts organizēt tikai caur karabīni norādītajos punktos, ja dotajā distances posmā nav atrunāti citi priekšnosacījumi.

2.4. Uz dubultām tiesnešu margām var atrasties neierobežots dalībnieku skaits, uz vienkārtīgām margām – viens dalībnieks. Tiesnešu organizētajos drošināšanas punktos atļauts izpildīt jebkuru tehnisko paņēmieni, daudzumu kas iepriekš atrunāti komandu pārstāvju sanāksmē.

Drošināšanas virves un pašdrošināšana tiek nostiprinātas sistēmas (iekares) priekšā, tam paredzētā

vietā. Tiesnešu drošināšanai ir jābūt piestiprinātai pie atsevišķās karabīnes.

Tiesnešu drošināšanai paredzētās virves atsiešana bez sacensību galvenā tiesneša vai galvenā tiesneša vietnieka atļaujas ir aizliegta.

Pārkāpjot punktus 2.2, 2.3., 2.4. komandai netiek atļauts turpināt darbību, kamēr netiek izlabota kļūda. Ja komanda atsakās izlabot kļūdu, tā tiek noņemta no distances.

3. EKIPEJUMS

3.1. Pirms starta tiesneši izvērtē komandas ekipējumu, pēc tam komanda tiek pielaista pie starta. Tiek pārbaudīts ekipējums, kas attiecas uz drošināšanu un pašdrošināšanu: pamat virves, sistēmas (iekāres), pašdrošināšanas un bloķēšanas sistēmu iekārtas, atsaites, karabīnes, aizsargķiveres u.t.t.

3.2. Ekipējums, kas atradīsies distancē, pirms starta ir jāuzrāda tehniskai komisijai. Ja distancē tiek izmantots ekipējums, kas nav pārbaudīts vai neatbilst tehniskajām prasībām, komanda var tikt diskvalificēta.

3.3. Sacensību tehniskās komisijas prasības komandu ekipējumam:

3.3.1. Pamat virvei apvalkā nedrīkst būt redzami bojājumi. Atļauts izmantot standarta alpīnisma virves, kuru diametrs nav mazāks kā 9,5 mm, rāviena izturība ne mazāka kā 16 kN;

3.3.2. Visiem drošināšanas, pašdrošināšanas, drošības sistēmas elementiem ir jābūt no pamatvirves, vai līdzvērtīga materiāla. Pašdrošināšanas garums nedrīkst pārsniegt 1,5 m.;

3.3.3. Aizsargķiveri jābūt nostiprinātai. Ķiveres novilkšanas vai pazaudēšanas gadījumā komanda tiek noņemta no distances;

3.3.4. Visām drošināšanas un pašdrošināšanas karabīnēm jābūt ar muftu, izņemot karabīnes, kuras tiek iekabinātas starpāķos, kā arī tās, kas neveic drošināšanas funkcijas (piem., pie. palīginventāra, mugursomas, kāpnītēm u.t.t.);

3.3.5. Ja netiek izmantotas drošināšanas palīgiecītes, drošināšana jāveic ar cimdium;

3.3.6. Atsaišu un kāpnīšu garums nedrīkst pārsniegt 1,5 m;

3.3.7. Izmantot pašizmetēja elementus, pašatsieniošus mezglus aizliegts (ja tas iepriekš nav atrunāts distances nosacījumos).

3.4. Ja dalībnieks ir pielaists uz distanci atbilstoši šiem noteikumiem, bet distances laikā radušies šo noteikumu pārkāpumi (piem. bojāta pašdrošināšana, un dalībnieks ir nomainījis to pret neatbilstošu inventāru), dalībnieks tiek brīdināts par nepieciešamību novērst pārkāpumu. Ja tas netiek izdarīts vai dalībnieks atsakās to darīt, komanda tiek diskvalificēta.

3.5. Kontrolsvars:

3.5.1. kontrolsvara smagumu nosaka distanču aprakstā. Kontrolsvaru izsniedz tiesnesis;

3.5.2. kontrolsvars tiek transportēts atsevišķi no komandas inventāra;

3.5.3. kontrolsvara transportēšanas veids un svara sadalījums tiek noteikts sacensību nosacījumos.

3.5.4. distancē nav atļauts atvērt mugursomu ar kontrolsvaru vai atstāt to bez drošināšanas;

3.5.5. pārkāpjot kontrolsvara transportēšanas noteikumus, komanda tiek brīdināta par nepieciešamību izlabot kļūdu. Ja tas netiek izdarīts komanda tiek noņemta no distances.

4. DISTANCES VEIKŠANAS NOTEIKUMI..

4.1. Komanda veic distanci, kura ir aprīkota ar drošināšanas punktiem. Distances veikšanas laikā, komandas dalībnieki organizē drošināšanu ar pamatvirvi, pašdrošināšanu, kustību uz augšu un nolaišanos pa virvi saskaņā ar

distances nosacījumiem un alpīnisma tehnikas noteikumiem.

4.2. Komanda, dalībnieku sasaitē, kura ir gatava iziet uz distanci, pēc tiesneša uzaicinājuma ierodas pie distances priekšnieka uz ekipējuma pārbaudi un sagatavošanos startam. Tam tiek dots laiks, atkarībā no distances noslogotības. Pēc tam komanda tiek izsaukta uz starta zonu. Piecas minūtes pēc izsaukuma tiek dots starts, neatkarīgi no komandas gatavības startam. Atsevišķos gadījumos laiku var pagarināt sacensību galvenais tiesnesis vai tā vietnieks.

4.3. Dalībniekam, kurš atrodas uz distances, ir jābūt organizētai komandas drošināšanai vai viņam ir jāatrodas uz pašdrošināšanas, izņemot gadījumus, kuri atrunāti distances priekšnosacījumos.

4.4. Dalībnieka kustība dotajā etapā tiek uzskatīta par sākumu no brīža kad tiek noņemta pašdrošināšana, vai arī izejot no laukuma, kur, pēc nosacījuma, viņš var atrasties bez drošināšanas.

4.5. Punkta apmeklēšana (kontrolpunkts, drošināšanas punkts u.c.) tiek uzskatīta, ja dalībnieks pieskārsies pie tiesneša margas vai drošināšanas punkta (cilpas) dotajā punktā.

4.6. Punkts skaitās izlaists, ja virve ar karabīni tiek fiksēta nākošajā punktā (starpākī).

4.7. Kontrolsvars skaitās apmeklējis punktu kopā ar dalībnieku, kas nes svaru, vai arī, ja svars ir pieskāries dalībniekam, kas atrodas dotajā punktā uz pašdrošināšanas.

4.8. Dalībniekiem pašiem jāseko, kādā stāvoklī atrodas tiesnešu drošināšanai paredzētā virve. Tiesneša drošināšanu pieliek un noņem tiesnesis vai dalībnieks ar tiesneša kontroli. Ja dalībnieks ir sācis kustību distancē bez tiesneša drošināšanas, tiesnesim ir jāapstādina dalībnieku un jāpiestiprina vai jāpieprasa tiesneša drošināšanas piestiprināšanu un jākontrolē process vizuāli.

4.9. Glābšanas darbos cietušā pacelšana un nolaišanās ar pavadītāju ir atļauta tikai ar dubulto virvi, kurai ir jābūt sasietai kopā ar mezglu pavadītāja kontroles zonā. Drošināšana ir atļauta ar vienkārtīgo virvi. Viens no transportējamiem tiek nodrošināts ar komandas otru tiesnešu drošināšanu. Tāpat ir nepieciešama dalībnieku savstarpējā sabloķēšana, pašdrošināšanas sistēmā.

4.10. Pārceltuvei jābūt organizētai no dubultās virves. Katrai no virvēm jābūt "patstāvīgai", vienas plīšanas gadījumā paliek otrā virve. Dalībnieks, pacelšanas laikā niefiksējās uz abām virvēm, pie tam ir jābūt fiksācijai uz tiesnešu margas, kā arī pavadītāja virvei ar kuru vajadzības gadījumā dalībnieku var atvilkt uz krastu. Slīpās pārcelšanas gadījumā dalībniekiem ir jāorganizē augšējā drošināšana.

4.11. Sacensību laikā pārkāpumu, kurš var izraisīt komandas diskvalifikāciju vienlaicīgi jāfiksē ne mazāk kā diviem tiesnešiem.

4.12. Ja dotais pārkāpums nav atrunāts sacensību noteikumos, vai distances priekšnoteikumos, tad tiesnešiem jāvadās pēc vispārējiem drošības tehnikas apsvērumiem.

4.13. Sacensību norisi, noteikumus distancēs, soda punktu tabulu un citus jautājumus traktē galvenais tiesnesis, viņa vietnieki vai distanču priekšnieki.

5. SODA TABULAS IZSKAIDROJUMS.

5.1. AUGŠĒJĀ DALĪBNIKA NORAUŠANĀS AR TIESNEŠU VIRVES NOSLOGOŠANU – noņemšana (izņemot gadījumus kuri ir atrunāti distanču nosacījumos).

Sods skaitās, ja dalībnieks kritiena rezultātā ir noslogojis tiesnešu drošināšanu. Nav būtiski vai kritiens ir dinamisks, (kāpjot virzienā uz augšu), vai statistisks (tiesnešu drošināšanas marga traversā).

Augšējais dalībnieks ir tas, kuram ir komandas apakšējā drošināšana. Traversā dalībnieks, kurš tiek nodrošināts ar viopusēju komandas drošināšanu skaitās kā augšējais, bet dalībnieks, kurš ir nodrošināts ar viopusēju drošināšanu un margām vai abpusēju drošināšanu skaitās apakšējais.

Dalībnieka pacelšana ("uzsēdināšana") ir aizliegta.

5.2. AUGŠĒJĀS DROŠINĀŠANAS PAZAUDĒŠANA (KOMANDAS VAI TIESNEŠU) DISTANCĒ - noņemšana.

Drošināšana neizpilda savas funkcijas, vai tās nav.

Sods skaitās, ja nav pašdrošināšanas un drošināšanas virves. Dalībnieks ir pazaudējis drošināšanu un nav iespējams atjaunot bez doto noteikumu un sacensību priekšnoteikumu pārkāpšanas.

5.3. ATBALSTA IZMANTOŠANA ĀRPUS IEROBEŽOJUMA -10 soda punkti.

Sods skaitās, ja dalībnieks ar jebkuru ķermeņa daļu ir pieskāries ierobežojumam vai reljefam (arī ūdenim) aiz tā.

Sods tiek uzlikts par katru reizi kad dalībnieks dotajā etapā ir izgājis aiz ierobežojuma. Pārkāpums neskaitās, ja:

-dalībnieks pieskāries ierobežojumam, kas nepieguļ pie reljefa;

-ķermeņa daļa izgājusi ārpus ierobežojuma, nepieskaroties pie reljefa;

-ārpus ierobežojuma pieskāries inventārs vai nepieguļošas drēbes, vai kontrolsvars;

Distances priekšnoteikumos var būt atrunāti papildus punkti (piem.: ierobežojums darbojas tikai priekš pirmā dalībnieka, priekš kontrolsvara u.t.t).

5.4. IZIEŠANA AIZ IEROBEŽOJUMA - noņemšana.(izņemot gadījumus kuri ir atrunāti distanču nosacījumos).

Sods skaitās ja dalībnieks ar visiem atbalsta punktiem ir izgājis ārpus ierobežojuma, proti — ir pārtraukts viņa kontakts ar distanci.

5.5. TIESNEŠU DROŠINĀŠANAS IZMANTOŠANA KĀ ATBALSTA PUNKTS PRIEKŠ PĀRVIETOŠANĀS - 10 soda punkti.

Sods tiek ieskaitīts par katru atsevišķu tiesneša drošināšanas noslogošanu vai līdzsvara noturēšanu.

Pārceļtuvē - tiesneša drošināšanas noslogošana ar pašdrošināšanu.

5.6. DROŠINĀŠANAS PĀRTRAUKŠANA - 10 soda punkti.

Sods — drošināšanas vai pašdrošināšanas pazaudēšana uz laiku.

Sods skaitās, ja:

-drošināšanu pārtrauc drošinātājs (drošināšanas izlaišana no 2 rokām).

-drošināmais atkabina un atlaiž drošināšanas virvi (neatrodies uz pašdrošināšanas).

-drošināmais dalībnieks ir atkabinājis savu pašdrošināšanu un viņam nav cita veida drošināšana vai

pašdrošināšana.

-drošinātājam brīdī, kad viņš drošina citu dalībnieku, pašdrošināšana nav iekabināta drošināšanas punktā.

5.7 NEPAREIZA DROŠINĀŠANA – 5 soda punkti .

Drošināšana, kas nenodrošina drošināmā noturēšanu noraušanas gadījumā , vai var izsaukt bīstamu situāciju priekš drošināmā vai drošinātāja. Sods tiek dots par katru nepareizi izpildītu elementu dotajā maršruta posmā katram dalībniekam.

Sods skaitās ja:

- drošināšana ir veikta ar vienu roku (tas ir ar otru roku drošinātājs izpilda darbību, kas neattiecas uz drošināšanu – kārtu virves, noņem, padod inventāru u.t.t., ja virve ir iepriekš sadubultota un aptver drošināšanas karabīni, sods netiek likts).
- dalībnieks atrodas kustībā distancē un tiek drošināts, bet viņa drošināšanas virves otrs gals nav atbilstoši nostiprināts.
- Drošinātājs pieskarās ar rokām pie drošināšanas karabīnes.
- Nav ievērots pareizs drošināšanas leņķis $> 90^{\circ}$.
- drošinātājs drošināšanu veic bez cimdiem vai bez drošināšanas ierīces.
- augšējā drošināšanas virve karājās zemāk par drošināmā kājām.
- Ir liels svārsts. Sods tiek dots, ja pēc tiesneša brīdinājuma dalībnieks nepieņem mērus svārsta samazināšanai.
- drošināšana nav organizēta caur drošināšanas punktu kur atrodas drošinātājs.
- drošināšanas laikā drošināšanas virve beržas pret jebkura dalībnieka pašdrošināšanu, jebkuru noslogotu virvi vai tiesneša drošināšanu.
- nepareizi sasiets mezgls pie drošināšanas elementa.
- nepareizs drošinātāja stāvoklis-zem dalībnieka, kas ir kustībā.

5.8. NEPAREIZA NOLAIŠANĀS PA VIRVI - 3 soda punkti.

Sods skaitās, ja:

- pazaudēts līdzsvars nolaižoties, respektīvi - pieskaršanās pie reljefa vai nolaišanās laukuma ar jebkuru citu ķermeņa daļu, izņemot kāju pēdas un roku plaukstas;
- vadošās rokas atlaišana, ja nav nostiprināta nolaišanās virve vai drošinātājs nav nostiprinājis komandas drošināšanu;
- nolaišanās pa virvi bez mezgla uz virves gala.
- veicot nolaišanos pa slīpu virvi, virves apakšējais gals nav nostiprināts drošināšanas punktā (izņemot pirmo dalībnieku).

5.9. IZLAISTS STARPĀĶIS - 3 soda punkti.

Starpāķis skaitās izlaists, ja dalībnieks ir apmeklējis nākošo starpāķi, proti, ir iekabinājis drošināšanas virvi nākošā starpāķa atsaitē.

Sods skaitās, ja:

- drošināšanas virve nav izlaista caur drošināšanas punktu vai ir izkabinājusies no starpāķa.
- aizmirsts komandas āķis vai arī izrāvies, augšējā dalībnieka kustības laikā.
- pārkāpti sacensību organizatoru noteiktie attālumi starp paorganizētajiem starpāķiem, kas ir atrunāti distances priekšnoteikumos.

5.10. DROŠINĀŠANAS EKIPĒJUMA PAZAUDĒŠANA - 5 soda punkti.

Ekipējums skaitās pazaudēts, ja tas ir palicis distancē pēc komandas finiša (vairāku priekšmetu kopums, izņemot pamatvirves, tiek uzskatīts par vienu priekšmetu).

Sods neskaitās, ja ekipējums tiek atstāts pārējiem komandas dalībniekam, kas to nogādā finišā vai arī, ja nokritušo inventāru var paņemt ievērojot drošības noteikumus.

Personīgo mantu pazaudēšana nav sods. Par personīgām mantām tiek uzskatītas tās mantas, kas netiek izmantotas distances veikšanai.

5.11. KONTROLSVARA PAZAUDĒŠANA - noņemšana.

Sods skaitās, ja kontrolsvars ir nokritis vai pazaudēts un komanda to nevar atgūt bez sacensību noteikumu pārkāpšanas un nevar nodrošināt kontrolsvara drošību svara pazaudēšanas vietā.

Kā pārkāpums tiek uzskatīts arī svara iepakojuma sabojāšana, ja tās rezultātā ir pazaudēta jebkura svara daļa.

5.12. BOJĀTS TIESNEŠU INVENTĀRS - 10 soda punkti.

5.13. NEAIZSKRŪVĒTA KARABĪNE - 1 soda punkts.

Sods skaitās, ja karabīne nav aizskrūvēta vai atskrūvējusies darba gaitā jebkurā no drošināšanas vai pašdrošināšanas elementiem.

Atļauts neaizskrūvēt karabīnes starpāķu atsaitēs, transportējot kontrolsvaru, organizējot mākslīgos atbalsta punktus u.t.t

5.14. NEPAREIZI IZPILDĪTS TEHNISKAIS ELEMENTS - 5 soda punkti.

Tehniskais elements ir jebkura elementa tehniskais izpildījums (piem.: cietušā pacelšana un nolaišanās, virvju pagarināšana, margu ierīkošana, visa veida pārceltuves u.t.t.)

Pārkāpums skaitās, ja:

- nav noslogotas transporta virves, nolaižot vai paceļot cietušo
- nevienmērīgi nostieptas vai nospriegotas dubultās virves.
- cietušais transportēšanas laikā atrodas zemāk nekā pavadītājs.
- transportēšanas laikā cietušajam slodze tiek likta uz krūšu apsējas.
- aptverošais mezgls uz dubultās transporta virves ir vienkārtīgs.
- nav nostiprināti transporta virvju gali.

Gadījumos, kad komandas tehniskais paņēmieni neizpilda savas funkcijas, komandai paņēmieni ir atļauts atkārtot. Ja komanda nav spējīga paņēmieni izpildīt pareizi, tā tiek noņemta par tehnisko nesagatavotību.

5.15. PAVADĪTĀJA VAI REGULĒTĀJA NEPAREIZA RĪCĪBA NOLAIŽOT VAI PACEĻOT CIETUŠO - 3 soda punkti.

Sods skaitās, ja:

- regulētāji cietušo nolaiž vai paceļ ar rāvieniem.
- pavadītājs zaudē līdzsvaru.

5.16. CIETUŠAIS SNIEDZ PALĪDZĪBU - 3 soda punkti.

Sods skaitās, ja cietušais piedalās pie transportēšanas sagatavošanas vai palīdz pārējiem dalībniekiem transportēšanas laikā. Ņemot vērā iepriekš aprunātās cietušā traumas, piemēram,

ja cietušajam savainotas rokas — cietušais distancē veic darbību ar rokām.

Cietušajam atļauts sakārtot personīgās mantas, ķiveri, kā arī aizsargāt seju no saskarsmes ar reljefu.

6. NORĀDĪJUMI PAR PIETEIKUMU UN TAKTIKU

6.1. Alpīnisma tehnikas sacensībās, par to iepriekš paziņojot komandu pārstāvju sanāksmē, var tikt pieprasīta komandas taktikas iepriekšēja pieteikšana. Komanda saņem divas taktikas veidlapas. Viens eksemplārs ar komandas kapteiņa parakstu tiek nodots taktikas tiesnesim, otrs paliek pie komandas.

6.2. Taktikas veidlapā izlaistie punkti un neprecizitātes tiek tiesātas kā iesniegtās taktikas pārkāpumi.

6.3. Taktikas sastādīšanas mērķis ir aizliegt komandām izmantot maršrutā citu komandu taktiskos risinājumus, līdz ar to, neatkarīgi no starta kārtības, radīt maksimāli vienādus priekšnosacījumus distanču iziešanā.

6.4. Taktikas veidlapā tiek uzrādīts laiks minūtēs, kurā komanda plāno iziet distanci.

6.5. Taktikas veidlapā tiek uzrādīts kontrolsruva sadales plāns. Sadalījums atkarīgs no distanču nosacījumiem:

6.5.1. norādīti transportēšanas veidi (svara izvilksana ar virvi, pārnesana pa margām);

6.5.2. norādīta kontrolsruva sadalīšana pa atsevišķām somām un to svars (kg).

Sacensību distance tiek sadalīta posmos. Taktikas lapā tiek norādīti distances posmi un kārtība, kādā tiks veikta distance.

6.6. Taktikas lapā tiek uzrādīti pārvietošanās veidi. Virzoties pa maršrutu var tikt izmantoti sekojoši pārvietošanās veidi: brīvā kāpšana, tas ir kāpšana bez virvju palīdzības, mākslīgiem atbalsta punktiem u.t.t.

- ar virves palīdzību — izmantojot komandas drošināšanu, kas ir speciāli uzkarināta, vai ar citu virvi, var būt izmantoti aptvērošie mezglī, žumāri u.c. inventārs kuru izmanto pārvietojoties pa virvi;

- ar mākslīgo atbalsta punktu izmantošanu — kāpnītes, cilpas u.t.t. (āķis vai cilpa, kurā ir iekabināta drošināšanas virve netiek uzskaitītas par mākslīgiem atbalsta punktiem).

6.7. Taktikā tiek uzrādīts pārvietošanās veids dotajā posmā un dalībnieku skaits.

6.8. Sods par taktikas maiņu – 20 soda punkti.